

Tõrva valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile esitatud arvamused ning omavalitsuse seisukoht, II tabel.

Esitatud arvamus	Seisukoht
<p>1. Riigimetsa Majandamise Keskus, 18.09.2023 nr 1-55/2023/26 (reg 18.09.2023 nr 7-1/2023/33-28)</p>	
<p>Olete edastanud Riigimetsa Majandamise Keskusele (edaspidi RMK) kirja Tõrva valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ja avalike arutelude kohta. Käesoleva kirjaga edastame esimesed informatiivsed RMK poolsed kommentaarid planeeritava tuuleala kohta. RMK hallatavat maad on potentsiaalsel tuulealal kokku 831 ha. Palume arvestada tuulikute paigutamisel olemasolevate teede maksimaalse kasutamisega, et uute trasside ja teede raadamisevajadus oleks minimaalne. Tuuleala tarbeks rajatavate uute teenindusteede rajamisel arvestada kametsamajanduslike vajadustega</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
<p>RMK on investeringud teede ehitusse ja on sõlminud seoses sellega teedevõrgu toimimise eesmärgil notariaalseid lepinguid erateede kasutamiseks. Tuulepargi planeerimisel antud piirkonda võib tingida lepingute tühistamise vajaduse. Lepingud on sõlmitud tähtajatult ja teede kasutamine on vajalik RMK põhiülesannete täitmiseks.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
<p>Planeeringuala piires on RMK sõlminud lepingud jahimaade kasutamiseks (jahirajatised, lisaõõtmised, jahimaad). Planeeringu elluviimisel tekib ilmselt vajadus vastavate lepingutemuutmiseks.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
<p>2. Sarapiku OÜ, 25.09.2023 e-kiri (reg 26.09.2023 nr 7-1/2023/33-35)</p>	
<p>Vastavalt "Tõrva valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile" punktis 2.4.3 Maardlad - on mäeeraldised, mäeeraldiste teenindusmaad ja aktiivsed geoloogilise uuringu alad potentsiaalselt sobilike tuulepargi aladena välistatud. Sarapiku OÜ-le kuulub liivakarjäär (reg nr 373) Variku Holdre Tõrva vald 20301:001:0980. Projekti realiseerumisel võib eeldada, et antud karjääri materjali hakatakse kasutama tuulepargi infrastruktuuri ehituseks. See aga tähendab, et suurprojekti käigus ammendub ka osaliselt karjääri pinda, mida saaks kasutada tuuliku paigalduseks. Laiendatud kaevandamisloa kogu Variku kinnistule peaksin kätte saama 2024 aastal. Arutasin teemat Evecon OÜ projektijuhtidega Rainer Raud, Lauri Mägi ning AB Artes Terrae OÜ Heiki Kalbergiga ja leian, et kinnistu loodepoolsesse lõiku oleks võimalik (750 m raadiusesse lähimast elumajast) üks tuulik paigutada. Tuuliku võimalikust "uuest" asukohast on huvitatud ka Evecon OÜ inimesed. Palun leida võimalus liita see potentsiaalne tuuliku asukoht eelvaliku tingimustele vastavate asukohtade hulka.</p>	<p>Teadmiseks võetud, edasisel planeeringu koostamisel analüüsitakse võimalust küsitud alale määrata tuuliku asukoht.</p>
<p>3. Regionaal- ja põllumajandusministeerium, 28.09.2023 nr 14-3/979 (reg 28.09.2023 nr 7-1/2023/33-37)</p>	
<p>Alates 01.07.2023 jõustunud muudatuste kohaselt on ruumilise planeerimise eest vastutavaks ministriks regionaalminister ning vastavaks ministeeriumiks Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (Vabariigi Valitsuse seadus § 651 lg 1). Käesolevaga esitab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium oma seisukoha ruumilise planeerimise korraldamise valdkonnast lähtuvalt. Tutvunud esitatud materjalidega ja võttes aluseks PlanS § 9 lõike 2 peame oluliseks välja tuua järgmist: Dokumendis on näidatud ja läbivalt käsitletud potentsiaalselt sobivaid tuuleparkide alasid ja nendest lähtudes on koostatud ka KSH programm. Märkime, et PlanS § 6 punkti 12 kohaselt on planeeringu lähteseisukohad dokument, milles planeeringu koostamise korraldaja kirjeldab planeeringu koostamise vajadust, eesmärki ja ülesandeid, mida planeeringuga kavatakse lahendada, esitab planeeringu koostamise eeldatava ajakava ning annab ülevaate planeeringu koostamiseks</p>	<p>Selgitame, et lähteseisukohtades ei ole määratud eelvalikualad vaid potentsiaalsed alad esmase kaardianalüüsi alusel. Ka keskkonnaalased uuringud tehakse lähtuvalt potentsiaalsetest aladest mitte üle terve planeeringuala. Seega on esmane kaardianalüüs vajalik KSH programmis hindamisulatus</p>

Tõrva valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile esitatud arvamused ning omavalitsuse seisukoht, II tabel.

<i>Esitatud arvamus</i>	<i>Seisukoht</i>
<p>vajalike uuringute tegemisest ja planeeringu koostamisse kaasatavatest isikutest. Kuna kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu esimese etapi eesmärgiks on ehitisele sobivaima asukoha leidmine (PlanS § 95 lg 7) ja arvestades eeltoodud LS definitsiooni, siis potentsiaalselt sobivate asukohtade määramine juba lähteseisukohtades, ei ole PlanS-ga kooskõlas. Palume dokumenti korrigeerida.</p>	<p>määramiseks. Täiendame dokumendi ptk 1.4 sellekohase infoga.</p>
<p>Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3 punkti 101 kohaselt teeb planeerimisalase tegevuse korraldaja koostööd ja kooskõlastab planeeringu Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega, kui planeeringuga kavandatakse üle 28 m kõrgust ehitist. Eelnevalt tulenevalt palume lisada koostöö tegijate nimekirja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse.</p>	<p>Täiendame dokumendi ptk 4 tabelit 5 Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega.</p>
<p>Dokumendi peatükis 2.5.1 on toodud, et Natura 2000 hindamisel on muuhulgas lähtutud Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühingu MTÜ poolt koostatud juhendmaterjalist „Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis“ (Aunapuu, A., Kutsar, R. jt, 2016, täiendatud 2017). Juhime tähelepanu, et nimetatud juhendi uusim versioon pärineb aastast 2019, mida soovitame edaspidisel Natura hindamisel aluseks võtta.</p>	<p>Korrigeerime juhendmaterjali koostamise aastaarvu.</p>
<p>Kuna eriplaneeringu näol on tegemist olulise ruumilise mõjuga ehitiste planeerimisega, siis palume planeeringute koostamisel järgida soovitusi, mis on leitavad veebilehel https://planeerimine.ee/aktid-ja-kohtulahendid/orme-planeerimine/. PlanS § 99 lg 1 ja 2 kohaselt koostatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneering koostöös valitsusasutustega (sh ministeeriumidega), kelle valitsemisalas olevaid küsimusi planeering käsitleb. Koostamisse kaasatakse ka isikud ja asutused, kelle õiguseid või huve võib planeering puudutada. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 651 lõikest 1 kuuluvad Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalasse mitmed valdkonnad, sh maakasutuspoliitika, ruumilise planeerimise korraldamine, jm. Selgitame, et käesolev seisukoht on esitatud ruumilise planeerimise valdkonnast lähtuvalt. Juhul, kui ministeerium omab märkuseid, mis puudutavad maakasutuspoliitikat või ministeeriumi valitsemisel oleva riigivaraga seotud küsimusi, esitab ministeerium need eraldi kirjaga. Palume hoida Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ruumilise planeerimise osakondakursis eriplaneeringu ja KSH aruande menetlusega ning teavitada kõikidest avalikestaruteludest ning esitada eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapiaruande arvamus avaldamiseks.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
<p>4. Läti Keskkonnaamet, 13.09.2023 nr 4-04/1118/2023, kirja edastas Kliimaministeerium (reg 14.09.2023 nr 7-1/2023/37-2)</p>	
<p><i>Tõlge inglise keelest</i> Keskkonnakaitse büroo (edaspidi – büroo), kes tegutseb Läti kontaktpunktina piiriülese keskkonnamõju hindamise konventsiooni ja strateegilise keskkonnamõju hindamise protokolliga mõistes ning on keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) pädevaks asutuseks Lätis, sooviks avaldada tänu EV Kliimaministeeriumile saadetud teabe eest Tõrva valla eriplaneeringu (edaspidi – planeerimisdokument) kohta ja edastatud läti keelse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH programm osas.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>

Tõrva valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile esitatud arvamused ning omavalitsuse seisukoht, II tabel.

<i>Esitatud arvamus</i>	<i>Seisukoht</i>
<p>Juhime teie tähelepanu sellele, et büroo avaldas teabe planeeringu kohta büroo kodulehel 17. juulil 2023 ja saatis info otse kaasatud ametiasutustele. Asjaomasele avalikkusele anti võimalus avaldada arvamust ja kommentaarid 17. juulist kuni 25. augustini. Büroo on küsinud arvamusi ja märkusi planeerimisdokumendi ja selle võimalike piiriüleste mõjude kohta järgmistelt asutustelt Läti Vabariigi Keskkonnakaitse- ja Regionaalarenguministeeriumi, Läti Vabariigi Välisministeerium, Läti Vabariigi Tervishoiuministeerium, Läti Vabariigi Siseministeerium, Läti Vabariigi Kaitseministeerium, Läti Vabariigi Kliima- ja Energiaministeerium, Looduskaitseagentuur, Riiklik keskkonnateenistus, Valmiera piirkonna vald ja Valka rajooni vald. Büroo on kogunud ja hinnanud laekunud arvamusi. Arvestades planeerimisdokumendi olemust ja ulatust ning tuuleparkide rajamiseks potentsiaalselt sobivate alade asukohta, kinnitame käesolevaga, et Läti kavatseb osaleda KSH menetluses ja planeerimisdokumendi piiriülestes konsultatsioonides.</p> <p>Läti Vabariigi keskkonnakaitse ja regionaalarengu ministeerium, Looduskaitseagentuur, Riiklik Keskkonnateenistus ja Valka rajooni omavalitsus esitasid piiriala iseloomustavat teavet ning esile tõstetud aspekte, millele tuleb töö käigus tähelepanu pöörata ja ette näha. planeerimisdokumendi ja KSH väljatöötamisel.</p>	
<p>Arvestades, et ühe potentsiaalselt sobiva tuuleparkide rajamiseks sobiva ala asukoht piirneb Läti territooriumiga (eelkõige Valmiera rajooni omavalitsuse ja Valka rajooni omavalitsuse territooriumiga), juhime teie tähelepanu, et vastavalt siseriiklikule seadusandlusele ja eelkõige MK määruses nr 240 „Territooriumi planeerimise, kasutamise ja ehitamise üldeeskiri“ (30.04.2013) (edaspidi määrus nr 240) tuleb tuuleelektrijaamade paigutuse kavandamisel järgida järgmisi sätteid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20 kW kuni 2 MW võimsusega tuuleelektrijaamade kaugus lähima kavandatava tuuleelektrijaama ja tuulepargi piirist elamute ja ühiskondlike hooneteni peab olema vähemalt 500 m (p 163.1.). • üle 2 MW võimsusega tuuleelektrijaamade puhul peab kaugus kavandatava tuuleelektrijaama ja tuulepargi lähimast piirist elu- ja ühiskondlike hooneteni olema vähemalt 800 m (p 163.2.). • linnuliikide või loodusväärtuste kaitsmiseks mõjude eest määratakse tuuleelektrijaamade kasutuselevõtu tingimused ja minimaalne lubatud kaugus vastavalt keskkonnamõju hindamisele (p 163.3.). • tuuleelektrijaamade ja tuuleparkide mõju maastikule hinnatakse riiklikult kaitstava kultuurimälestise vaateväljas, arvestades konkreetset olukorda ja kultuurimälestise eripära (p 163.4.). 	Teadmiseks võetud.
<p>Keskkonnakaitse- ja regionaalarenguministeerium märkis, et lähimad elamud Valmiera rajooni omavalitsuse territooriumil Zeltkalni ja Dzintari asuvad planeerimisdokumendi territooriumist ligikaudu 0,26 km ja 0,6 km kaugusel. Kuigi Läti Georuumilise Teabe Agentuuri kaardisirviija andmetel on nimetatud elumajad asustamata, võib potentsiaalsete tuuleelektrijaamade lähedus tulevikus mõjutada nii nende hõivatust kui ka kinnistute väärtust. Mõõtmiste järgi asuvad lähimad asustatud kodutalud piirist (ja Planeeringu dokumendi territooriumist) ca 0,8 km ja 0,87 km kaugusel. Lisaks teatas Valka rajooni vald, et lähimad asulad nende territooriumil on Omulji (kaugus piirist 3 km) ja Staji (5 km) ning Ērgeme küla (12 km). Lähimad kodutalud on Vecunguri (1,3 km), Āpšiņas (1,3 km), Medņi ja Strazdiņi (2 km), Kalnpierbes ja Lejaspierbes (2,2 km), Rozas (2,4 km), Attekas ja Andrēni (2,5 km), Kļavas (2,2 km).</p> <p>Kehtiva Valka rajooni valla ruumiplaneeringu järgi on piiriterritooriumi lähedal asuval alal domineeriv lubatud kasutuse</p>	Teadmiseks võetud.

Tõrva valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile esitatud arvamused ning omavalitsuse seisukoht, II tabel.

<i>Esitatud arvamus</i>	<i>Seisukoht</i>
<p>funktsionaalvöönd Metsaterritoorium (M), kuid kehtiva Naukšēni rajooni valla ruumiplaneeringu järgi on peamised funktsionaalvööndid. Metsaterritoorium (M), Põllumajandusterritoorium (L) ja Veeterritoorium (Ü). Võttes arvesse ülaltoodud tuuleelektrijaamade kasutuselevõtuga seotud tingimusi, juhime teie tähelepanu sellele, et vastavalt kehtivale Naukšēni rajooni valla ruumiplaneeringule on põllumajandusterritooriumi (L) funktsionaalvööndi kasutusala lubatud ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elamu ja maakasutus – Maakinnistu kui üldkasutusega hoone (vastavalt määruse nr 240 lisale 3) – maapiirkonnas eraldiseisev hoone, mis koosneb ühest või mitmest üksikelanusest koos majapidamishoonete ja abihoonetega. majapidamiseks või majandustegevuseks vajalik). • Avalik hoone ja maakasutus lisakasutusena, sh turismihooned, kultuuriasutuste hooned, spordihooned, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeesutused jne. <p>Seetõttu tuleb arvestada, et nimetatud funktsionaalse tsooni Põllumajandusterritoorium (L) lubatud kasutamine võimaldab elamute ja ühiskondlike hoonete rajamist Läti-Eesti piirile lähemale.</p>	
<p>Looduskaitseamet tervitab üldiselt KSH programmis sisalduva teabe kvaliteeti. Küll aga märgib looduskaitseamet, et planeerimisdokumenti oleks vaja lisada loodusväärtuste osas põhjalikumad Läti andmed (andmepäringud looduskaitseametile saab teha vastavalt kodulehel avaldatud juhiste: https:// www.daba.gov.lv/en/services/use-geospatial-datasets-natural-data-management-system). Läti loodusandmete haldussüsteemis Ozols antud info kohaselt on Läti poolsel planeeringuterritooriumiga külgneval territooriumil põhja-kulli Accipiter gentilis (Mikroreservaadi kood: 2609) ja lääne-metsise Tetrao mikroreservaat. urogallus (Mikroreservaadi kood: 2185) – tuuleparkide arendusterritooriumide planeerimisel on vajalik jälgida nende mikrokaitsealade ümber vähemalt 2 km puhvertsooni. Leidub ka mitmeid üleeuroopalise tähtsusega elupaiku, mis on seotud püsiva niiskusrežiimiga (nagu “lääne-taiga” (9010*), “Fennoskandia hemiboreaalsed looduslikud vanad laialehelised lehtmetsad (Quercus, Tilia, Acer, Fraxinus või Ulmus) epifuutides” (9020*), „Rabametsad“ (91D0*), „Tilio-Acerioni nõlvade, kaljude ja kuristike metsad“ (9180*), „Fennoskandia ürdirikad metsad Picea abies’ega“ (9050), „Loodumetsad metsad, kus esineb Alnus glutinosa ja Fraxinus excelsior (Alno-padion, Alnion incanae, Salicion albae” (91E0*)) ning “Märg-lepametsa kasvukoha” mikrokaitseala (Mikrokaitseala kood: 1857). tuuleparkide puhul on vaja hinnata võimalikke mõjusid erikaitsealusele elupaigale, sh mõju hüdroloogilisele režiimile Lisaks piirneb planeeringu territoorium erikaitsealuse loodusterritooriumiga “Põhja-Vidzeme biosfääri kaitseala” ja selle maastikukaitsevööndiga.</p>	<p>Täiendatakse programmi ptk 2.4.6. KSH aruande koostamisel hinnatakse mõjusid loodusväärtustele, sh piiriülel alal paiknevatele loodusväärtustele.</p>
<p>Keskkonnariigiteenistus palub pöörata erilist tähelepanu Planeeringuga kaasnevatele võimalikele mõjudele piiriäärsete elamute keskkonnavõime säilimisele (mürähäiring, vibratsioon, elektromagnetkiirus, virvendusefekt ja muud aspektid), maastikumuutustele (s. uurimustöö, lahenduste leidmine mõju vähendamiseks), mõju Läti-poolsele piiripoolsele rohevõrgustikule ning lindude ja nahkhiirte rändeteede uurimine (uuringutes parimate/säästlikumate tehniliste lahenduste/alternatiivide näitamine minimeerimiseks negatiivsed mõjud).</p>	<p>Teadmiseks võetud, edasisel planeeringu koostamisel, kui on selgunud ligilähedased tuulikute alad, analüüsitakse mõju ka lätipoolsetele elamutele.</p>
<p>Büroo teatab, et vastavalt riiklikule keskkonnamõju hindamise seadusele ja 23. märtsil 2004 vastu võetud valitsuse määrusele nr 157 "Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise kord" on ajavahemik, mille jooksul huvitatud</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>

Tõrva valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile esitatud arvamused ning omavalitsuse seisukoht, II tabel.

<i>Esitatud arvamus</i>	<i>Seisukoht</i>
<p>avalikkus ja ametiasutused võivad esitada kirjalikud seisukohad, ettepanekud ja märkused planeerimisdokumendi eelnõu ja keskkonnanaruande kohta on vähemalt 30 päeva teate avaldamise päevast arvates. Arvestades avaldamiseks, laekunud arvamuste koostamiseks ja tõlkimiseks kuluvat aega, palume piiriüleseks avalikuks konsultatsiooniks Lätis planeerida vähemalt 6-nädalane ajakava. Soovitame korraldada avaliku arutelu täiendava avaliku teabe vormina. Palume teil koostada KSH aruande kokkuvõtte, mis kajastaks piiriülese KMH jaoks vajalikul ulatusel ja ulatusel teavet (sh piiriülese mõju aspektide graafilised materjalid ja kaardid) läti keeles. Ootan edasist konstruktiivset ja tõhusat kahepoolset piiriülest koostööd.</p>	